

Univers Pedagogic

8 (938),
20 februarie 2025

Săptămânalul pedagogilor din toată țara!

pro

CURSURI DE ENGLEZĂ ÎN SCOPUL INTERNAȚIONALIZĂRII ÎNVĂȚĂMÂNTULUI SUPERIOR

În prezent, 240 de profesori de la patru instituții de învățământ superior din Republica Moldova – Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă”, Universitatea de Stat din Moldova, Universitatea Tehnică a Moldovei și Academia de Studii Economice din Moldova – parcurg un program intensiv de studiere a limbii engleze. Această inițiativă face parte dintr-un proiect amplu, menit să sprijine internaționalizarea învățământului superior din țară și să îmbunătățească capacitatea universităților de a atrage studenți din diverse colțuri ale lumii.

Cursurile sunt oferite în cadrul Proiectului „Învățământul Superior din Moldova”, care este finanțat de Banca Mondială și implementat de Ministerul Educației și Cercetării (MEC). Progra-

mul are ca scop îmbunătățirea abilităților lingvistice ale cadrelor didactice pentru a putea predă în limba engleză, facilitând astfel integrarea învățământului superior din Moldova în circuitul educațional internațional.

Curriculumul acestui program include dezvoltarea unor competențe esențiale de comunicare în limba engleză, atât pe plan oral, cât și pe cel scris, și se axează pe înțelegerea textelor, redactarea de materiale educaționale și interacțiunea în cadrul unor cursuri internaționale.

Adriana Cazacu, secretar de stat al MEC, a subliniat că internaționalizarea învățământului su-

perior este o prioritate națională. „Scopul nostru este să creștem numărul de studenți străini în universitățile moldovenești și să dezvoltăm programe educaționale care să fie atractive pe plan global. Acest lucru presupune investiții în formarea cadrelor didactice, crearea unor programe de studii în limbi străine și modernizarea infrastructurii universităților”, a declarat sursa citată.

Pe lângă cursurile de limba engleză, proiectul prevede dezvoltarea de noi materiale curriculare și traducerea unor programe de studii în limba engleză. De asemenea, va fi implementată o platformă online pentru promovarea ofertei educaționale a Republicii Moldova pe plan internațional. Aceste inițiative sunt finanțate cu aproximativ un milion de euro, în scopul de a spori competitivitatea instituțiilor de învățământ superior din țară.

„Matematica de la egal la egal” invită liceenii să-și ajute colegii să se pregătească pentru examen

Ministerul Educației și Cercetării (MEC), în colaborare cu Agenția Națională pentru Curriculum și Evaluare (ANCE), a lansat campania „Matematica de la egal la egal”. Scopul acestei inițiative, susținută de UNICEF și PNUD, este de a implica peste 600 de elevi din clasele a XI-a și a XII-a ca să devină mentori pentru colegii lor din clasele gimnaziale, pregătindu-i pentru examenul de absolvire la matematică.

Liceenii care doresc să participe la acest proces, vor completa un formular de înscriere pe platforma www.ajutauncoleg.md. Participanții vor fi selectați de o comisie mixtă formată din reprezentanți ai MEC și ANCE, cu implicarea instituțiilor de învățământ. Platforma oferă și resurse utile pentru pregătire, inclusiv teste pentru exersare, informații despre orarele examenelor și sesiuni de live streaming. „Acest proiect nu se rezumă doar la promovarea unui examen, ci și reprezintă o oportunitate pentru elevi de a-și descoperi potențialul și de a înțelege că este normal să ai

dificultăți și că acestea pot fi depășite”, a declarat Maha Damaj, reprezentanta UNICEF Moldova. La rândul său, Seher Ariner, reprezentanta rezidentă adjunctă PNUD Moldova, a subliniat importanța acestei campanii pentru îmbunătățirea performanțelor elevilor la matematică, dar și pentru pregătirea lor în domenii precum STEAM și pedagogie.

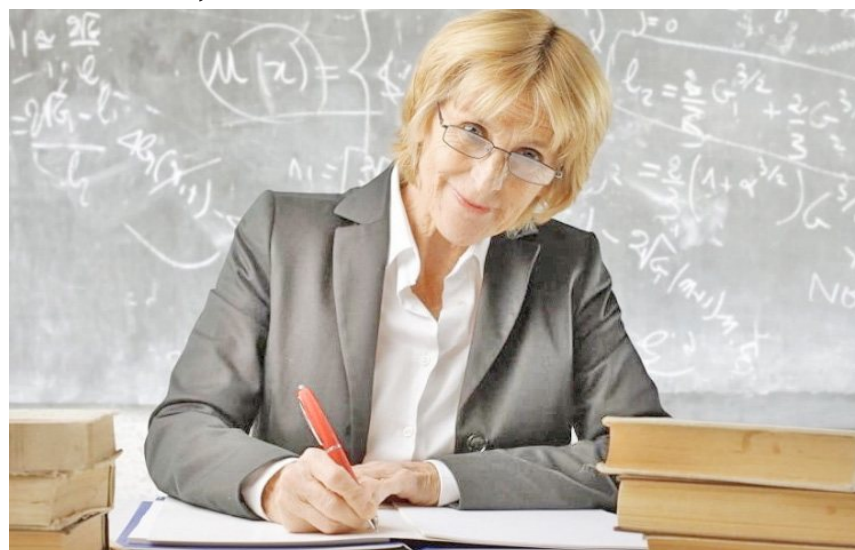
Campania va include instruirii pentru mentori și profesori, iar resurse educaționale suplimentare vor fi dezvoltate pentru a sprijini învățarea bazată pe colaborare. De asemenea, practica „Matematica de la egal la egal” a fost implementată cu succes la Liceul „Alexei Mateevici” din Dondușeni, această experiență fiind discutată de comunitatea educațională în cadrul unui program de modernizare, susținut de Uniunea Europeană. În sesiunea 2024, aproximativ 1600 de școlari nu au reușit să susțină examenul de matematică nici după a treia încercare, astfel fiind scoasă în evidență necesitatea realizării unei campanii de sprijinire a performanțelor academice ale elevilor.

Continuă formarea cadrelor didactice prin programele „Investim în Profesori” și „Investim în Educatori”

Ministerul Educației și Cercetării (MEC) a început procesul de selecție a instituțiilor pentru formarea continuă a cadrelor didactice, în cadrul celor două programe naționale: „Investim în Profesori” și „Investim în Educatori”. În anul curent este prevăzut un buget de peste 12,6 milioane de lei pentru formarea a 5 800 de profesori și educatori, având ca scop îmbunătățirea competențelor acestora în fața provocărilor educaționale curente.

În acest an, majoritatea instruirilor se vor desfășura față în față, având un caracter interactiv și punând accent pe aplicabilitatea practică. Cursurile vor fi organizate în unități de învățământ, la ore flexibile stabilite împreună cu cadrele didactice.

„Această abordare va asigura un echilibru optim între activitățile de predare zilnice și programele de formare continuă, evitând astfel supraîncărca-

rea cadrelor didactice. Temele incluse în cursuri vor răspunde nevoii actuale din educație, cum ar fi managementul diversității școlare, promovarea incluziunii, prevenirea fenomenului de bullying, aspecte legate de relația profesor-elev-părinte”, a declarat Marcelina Baleca, șefa Direcției Generale MEC.

Pentru a spori impactul acestui proces de învățare, 70% dintre formatori vor fi practicieni cu experiență în domeniul

educațional, iar activitățile vor fi coordonate de mentori instruiți la Institutul Național pentru Educație și Leadership (INEL).

Până în prezent, peste 9 000 de cadre didactice au avut acces la programele de formare profesională gratuite din cadrul acestor inițiative, contribuind astfel la creșterea calității educației în instituțiile de învățământ din întreaga țară.

Campania de abonare la *Univers Pedagogic Pro!*

Fii la curent cu noutățile din educație și descoperă inspirația de care ai nevoie pentru a-ți transforma activitatea didactică! Abonează-te acum la săptămânalul care susține profesorii și promovează excelența în educație.

Cum te poți abona?

Mergi la cel mai apropiat oficiu poștal al Î.S. Poșta Moldovei sau abonează-te online accesând linkul: <https://services.posta.md/abonarea2025#/publication/17>.

Univers Pedagogic Pro –
mereu alături de tine!

A fost înlocuit acoperișul Grădiniței din Țigănești, datorită Programului „Satul European II”

Prin implementarea Programului Național „Satul European”, ediția a doua, a fost schimbat acoperișul Grădiniței din Țigănești, Strășeni, cel vechi fiind în stare deplorabilă. Lucrările au durat timp de aproximativ 2 luni, cu începere din noiembrie 2024. Actualmente, cei 17 angajați și 60 de copii care frecventează instituția de educație timpurie beneficiază de condiții decente de muncă și respectiv instruire.

Programul „Satul European”, ediția I, Grădinița din satul Țigănești a profitat de amenajarea unui teren modern de joacă, cu 16 complexe în aer liber.

De asemenea, localitatea, cu o populație de peste 1 400 de persoane, dintre care circa 270 sunt copii, a beneficiat de un proiect prin Programul „Satul European Expres”, pe teritoriul Gimnaziului frecventat de 172 de elevi construindu-se un miniteren de sport.

Este de menționat că în cadrul celei de-a II-a ediții a Programului „Satul European” a fost reabilitată și dotată instituția preșcolară din Novosiolovca, Taraclia. Din totalul de 787 de proiecte aprobate pentru această ediție, 88 sunt în plin proces de executare a lucrărilor, 654 de beneficiari semnând contracte de finanțare.

De remarcat că Biblioteca sătească se află în aceeași clădire în care este amplasată Grădinița. Edificiul s-a construit peste 50 de ani în urmă, având parte în acest răstimp de o singură reparație capitală, în 1999, când a fost acoperit cu foi de ardezie. Iar prin Pro-

UPSC face un pas strategic spre digitalizare

În perioada 17 – 21 februarie 2025, Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă” din Chișinău demarează un amplu proces de transformare digitală, prin organizarea unei serii de ședințe și dezbateri dedicate elaborării Strategiei de dezvoltare digitală a instituției. Aceste prime consultări vizează analiza detaliată a stadiului actual al digitalizării proceselor educaționale și manageriale, constituind baza pentru stabilirea unor direcții strategice clare.

Pentru asigurarea unui proces eficient și bine fundamentat, echipa administrativă a UPSC colaborează cu expertul internațional Victor Guzun, specialist în e-Guvernare, e-Transformare și refor-

ma administrației publice. „Digitalizarea nu mai este o tendință viitoare, ci o realitate a fiecărui domeniu de activitate. Scopul nostru este să identificăm soluțiile cele mai relevante pentru provocările diverse ale UPSC, astfel încât tehnologiile digitale să optimizeze procesele administrative, educaționale și extracurriculare”, a subliniat expertul.

Elaborarea Strategiei de dezvoltare digitală a UPSC face parte din subproiectul „Consolidarea educației în cariera didactică pentru performanța profesională”, implementat de universitate cu sprijinul Ministerului Educației și Cercetării al Republicii Moldova și al Băncii Mondiale. Acest demers reprezintă un pas esențial în modernizarea instituției, consolidând infrastructura digitală și adaptând procesele educaționale la cerințele actuale ale societății bazate pe cunoaștere.

Concursul Național MoldSEF 2025 și-a desemnat laureații

Concursul Național de Științe și Inginerie „MoldSEF”, ediția 2025, s-a desfășurat în perioada 14-16 februarie la Mediacior. În cadrul evenimentului, 130 de elevi din întreaga țară au prezentat 83 de proiecte inovative.

Lilia Ivanov, directoarea Agenției Naționale pentru Curriculum și Evaluare (ANCE), a adresat un mesaj de felicitare participanților, subliniind că acest concurs este mai mult decât o competiție. „MoldSEF este o oportunitate unică pentru tinerii talentați de a-și concretiza ideile și de a păși în lumea cercetării și inovării. Este un loc unde creativitatea și pasiunea pentru știință sunt recunoscute și apreciate”, a menționat directoarea ANCE în discursul său.

Printre cele 83 de proiecte,

26 au fost înscrise la categoria „Științe și Matematică”, 36 la „Științe Aplicate” și 21 la „Tehnologia Informației”. Proiectele au fost evaluate în funcție de criterii precum aplicabilitatea, originalitatea, complexitatea tehnică și claritatea prezentării. În urma jurizării, 30 de proiecte au fost premiate, iar două dintre ele au fost selectate pentru a participa la competiții internaționale.

Proiectele propuse pentru etapa internațională sunt

„Контролируемая Акустическая Левитация” (autor Anton Bulancea, Liceul Teoretic „Orizont” din Chișinău) și „Development of the technique for collecting petroleum-based products from water surfaces using nanotechnologies” (Laurențiu Paliș și Ruslan Gaitur, Liceul Teoretic Republican „Aristotel” din Chișinău).

Concursul MoldSEF este organizat de Ministerul Educației și Cercetării, Agenția Națională pentru Curriculum și Evaluare și Asociația Companiilor din Domeniul TIC, cu sprijinul Universității de Stat din Moldova și al unor parteneri instituționali. Acesta se dorește a fi o platformă de încurajare a inovației și promovare a cercetării în rândul tinerelor talente din țara noastră.

Evenimentul s-a încheiat cu o ceremonie de premiere, la care au fost recompensate cele mai valoroase lucrări ale tinerelor talente.

S-a desfășurat Concursul național de desene „Iarna în straie de poveste”

Într-o perioadă în care tehnologia ne aduce mai aproape unii de alții, iar arta poate depăși orice limită fizică, profesoara Ana Barborosa, cadru didactic la Școala de Arte „Vasile Glinca” din satul Dubăsarii Vechi, a reușit să aducă magia iernii în fața elevilor din întreaga țară, organizând un concurs național de desene (online). Evenimentul a fost un adevărat succes, cu participarea a 347 de elevi talentați din toate colțurile Moldovei, ei având astfel ocazia să-și exprime viziunea despre iarnă și poveștile care o însoțesc.

Tema concursului a fost una fermecătoare: „Iarna în straie de poveste”. Participanții au fost invitați să creeze desene în care iarna se transformă într-un decor de basm, cu peisaje înghețate, personaje fantastice, zăpadă strălucitoare și culori vibrante ce aduc la viață magia acestui anotimp. De la căsuțe de vis, ascunse în păduri de brazi plini de fulgi, până la zâne, spiriduși și căprioare ce trăiesc în lumi înghețate, fiecare lucrare a fost o fereastră deschisă către o poveste de iarnă.

„Am dorit să aducem un omagiu iernii așa cum o trăim în imaginația noastră, cu toate frumusețile și misterele ei. Concursul a fost o ocazie de a încuraja tinerii să-și exprime viziunea artistică, iar faptul că l-am organizat online le-a permis să participe din orice colț al țării. A fost o adevărată bucurie să vedem cât de multe talente au răspuns provocării”, a declarat profesoara Ana Barborosa, cu un zâmbet larg pe față, însuflețit de buna desfășurare a evenimentului.

Desenele trimise au fost diverse ca stil și tehnică, dar toate au avut în comun acea esență magică a iernii. Participanții au folosit creionul, acuarelele sau pastelurile, iar diversitatea materialelor a dat naștere unor lucrări pline de farmec. De asemenea, concursul a fost structurat pe categorii de vârstă, astfel încât toți elevii au avut oportunitatea de a concura în condiții egale.

Lucrările au fost prezentate pe o platformă dedicată în mod special acestui eveniment, unde atât juriul, format din profesori și artiști, cât și publicul larg, au putut să admire și să aprecieze desenele. Juriul a avut în vedere originalitatea ideilor și execuția tehnică, iar rezultatele au fost o veritabilă dovadă a creativității și pasiunii elevilor pentru artă.

„Acest concurs a fost mult mai mult decât o competiție. A fost o

oportunitate de a încuraja tinerii să-și împărtășească viziunea și să vadă că munca lor artistică poate ajunge să fie apreciată de o audiență largă. De asemenea, a fost un moment de învățare pentru toți, iar ceea ce contează cel mai mult este că acești tineri au învățat să aprecieze procesul de creație, nu doar rezultatul final”, a adăugat organizatoarea evenimentului artistic.

Fără doar și poate, concursul s-a dovedit a fi o adevărată sărbătoare a artei, pentru cele mai apreciate lucrări fiind acordate premii. Participanții au fost încurajați să continue să-și urmeze pasiunea, „Iarna în straie de poveste” fiind o reamintire a faptului că magia anotimpului și a poveștilor poate fi regăsită în fiecare desen, iar profesorul a reușit să creeze un cadru benefic în care tinerii artiști au putut să strălucească și să viseze mai departe.

Acest concurs online a fost doar începutul unui drum artistic care, cu siguranță, va continua să aducă împreună imaginația și creativitatea elevilor din toată țara, inspirându-i să exploreze și să exprime poveștile lor prin artă.

STUDENTUL ANULUI 2024: Valentin JOSAN, un moldovean de succes pe arena internațională

– Care este semnificația pentru tine a Premiului mare „Studentul Anului 2024”?

– Premiul mă onorează și sunt recunoscător Ligii Studenților Originari din Republica Moldova, Asociației Investitorilor Străini și juriului pentru că și-au exprimat încrederea în profilul meu și au considerat că merită să fie apreciat la cel mai înalt nivel. Premiul ascunde în spate câțiva ani de efort academic personal și profesional riguros, pe care mă bucur să-l împărtășesc. Totodată, n-aș fi ajuns aici fără sulele de persoane care au contribuit substanțial la parcursul meu – familia, prietenii, mentorii, profesorii și colegii. Acesta este și premiul lor. Vreau să-mi exprim în același timp admirația față de toți ceilalți premianți ai Galei, studenți moldoveni cu profiluri impresionante care duc faima țării peste hotare în fiecare zi.

– Fiind elev în clasa a X-a a Liceului „Mihai Eminescu” din Chișinău, ai câștigat o bursă de studii în Marea Britanie (HMC). A fost o decizie importantă să pleci de acasă la doar 17 ani. Cum te-ai adaptat la viața departe de familie?

– A fost într-adevăr o decizie importantă pe care n-am luat-o singur. Părinții mi-au oferit suportul emoțional și financiar necesar ca să fiu pregătit pentru acest pas. Adaptarea, în mod surprinzător pentru mine pe atunci, a decurs rapid. Nu se putea întâmpla altfel, având în vedere că am fost propulsat într-un mediu complet nou, fără nicio persoană din anturajul meu din Moldova, într-un spațiu sută la sută anglofon. M-a ajutat mult faptul că mi-am găsit prompt un grup de prieteni, și ei internaționali, de asemenea premianți ai aceleiași burse, care mi-au oferit suport direct și sincer în perioada de integrare pe parcursul celor doi ani, întrucât treceam cu toții prin experiențe similare. În plus, mi-am îmbogățit noțiunea de „acasă”. Pentru mine, acasă a început să însemne familia și prietenii, oriunde s-ar afla ei fizic. Acasă însemna o cană fierbinte de ceai dimineața, un episod de „Modern Family”, o plimbare spre centrul orașului într-o zi cu ploaie măruntă și orice altă acțiune sau moment care mă făcea să mă simt în largul meu, calm și fericit. Astfel, m-am simțit „acasă” chiar și atunci când eram departe de casa pe nume Moldova.

– Povestește-ne despre experiența ta de a învăța în Marea Britanie și cum a contribuit acest lucru la formarea ta?

– Am învățat economie, politică și matematică la Durham, un oraș studentesc, fost minieresc, din nordul Angliei. Deși timpul meu a fost scurtat de pandemie, experiența de elev internațional într-un liceu privat dintr-un sistem de educație de top din lume m-a marcat profund. Am învățat să trăiesc și să gândesc independent, să iau decizii în funcție de judecata personală. Am început să mă percep ca un cetățean global și datorită expunerii față de colegi din zeci de alte țări. După cum am menționat mai sus, am reinventat noțiunea personală de „acasă”. Am ajuns la un nivel de cunoaștere al limbii engleze total fluent și am obținut oportunități care erau inaccesibile până la emigrarea mea. În plus, mi-am întărit gândirea critică. În cadrul subiectelor de științe so-

Valentin Josan, un tânăr din Republica Moldova, care studiază la Beijing, China, a fost recunoscut drept „Cel mai bun student al anului 2024” în cadrul Galei Studenților care își fac studiile peste hotare. De la anii de liceu din Chișinău, până la bursa în Marea Britanie și acum experiența academică la Beijing, un oraș cu o semnificație geopolitică și economică enormă, drumul lui Valentin este un exemplu de perseverență, adaptabilitate și succes internațional. Într-un interviu exclusiv pentru săptămânalul Univers Pedagogic pro, Valentin împărtășește lecțiile învățate de-a lungul călătoriei sale educaționale și vorbește despre importanța implicării civice și a responsabilității în rândul tinerelor generații.

cial, profesorii evaluau eseurile pe baza a trei criterii principale, în ordine crescătoare a efortului de analiză. Primul nivel este cunoașterea și înțelegerea informației. Al doilea presupune analiza acestei informații: comparații, aplicări, cauze și consecințe, context etc. Cel de-al treilea nivel introduce dimensiunea evaluării critice, în care esența informației este judecată, pusă sub semnul întrebării și testată. Se găsesc argumente și contraargumente, se verifică validitatea și relevanța informației, iar evaluarea critică a rămas adânc înrădăcinată în subconștientul meu.

– Premiul tău de la „Global Undergraduate Awards” în categoria business și economie este o realizare importantă. Cum ai descrie procesul de elaborare a tezei tale de licență și ce factori crezi că te-au ajutat să te remarci în fața juriului internațional?

– Teza mea reprezintă o intersecție între științele sustenabilității și administrarea afacerilor și investighează relația dintre percepțiile companiilor asupra riscurilor climatice și acțiunile ulterioare întreprinse de acestea ca răspuns. Subiectul l-am ales în toamna anului 2023, când Conferința Părților la Convenția-cadru a Națiunilor Unite asupra schimbărilor climatice (COP28) avea loc la Dubai, Emiratele Arabe Unite. Studiind la Abu Dhabi (EAU), am avut ocazia să mă aprofundez în tema crizei climatice în calitate de delegat al unei conferințe pentru tineri în cadrul COP28. Atunci am reconfirmat rolul esențial al sectorului privat în ameliorarea și soluționarea crizei și am decis că vreau să înțeleg motivația din spatele deciziilor businessului legate de sustenabilitate și responsabilitate corporativă. Universitatea m-a ajutat financiar, întrucât aveam nevoie de fonduri pentru a achiziționa baza de date necesară pentru analiză, dar și aca-

demic, prin alocarea unui mentor de teză. În opinia mea, relevanța temei selectate, rezultatele semnificative pe care le-am obținut, analiza statistică riguroasă și potențialele implicații ale rezultatelor asupra politicilor publice m-au ajutat să mă remarc.

– Acum te afli la Beijing, un oraș cu o semnificație geopolitică și economică mare. De ce ai ales China pentru continuarea studiilor tale și ce impact crezi că va avea această experiență asupra dezvoltării tale profesionale?

– Răspunsul este în întrebare – China este un stat cu o semnificație geopolitică și economică imensă, un jucător pe arena globală care nu poate fi neglijat. China este prea importantă pentru a nu fi explorată și înțeleasă, iar prea puțini străini încearcă să învețe despre istoria, cultura și fundamentul ideologic al

acesteia. Interesul meu academic și profesional oscilează în jurul dezvoltării economice și statale. Mai specific, mă pasionează tema dezvoltării Sudului Global. În ultimele decenii, China a reușit să scoată aproximativ 800 de milioane de oameni din sărăcie absolută, contribuind enorm la eforturile globale de reducere a sărăciei. Guvernul a transformat țara în „fabrica lumii” – vedem cu toții inscripția „made in China” în jur. Mai mult decât atât, statul chinezesc investește miliarde de dolari anual în proiecte de infrastructură și reziliență economică în țări în curs de dezvoltare și slab dezvoltate din Africa Subsahariană, Asia de Sud-Est și America Latină. Aflându-mă în Beijing, am ocazia unică să studiez din interior modelul chinez de dezvoltare care se încearcă a fi aplicat mai pe larg și să înțeleg mai bine cum arată o politică economică de succes. În același timp, am ocazia să aflu și despre lacunele, sacrificiile și eșecurile sistemului. Îndeosebi, în aceste clipe de recalibrare a politicii externe a Statelor Unite spre izolaționism și protecționism, rolul Chinei capătă o nouă semnificație când vine vorba de securitate globală și revitalizare economică în Europa.

– Pentru noi, europenii, chineza este o limbă destul de dificilă. Ție cum îți reușește s-o studiezi?

– Chineza este cea mai grea limbă pe care am avut ocazia să o cunosc. În comparație cu toate celelalte limbi pe care le știu, sunt câteva diferențe majore care o îngreunează în procesul de învățare. Sistemul de scriere este bazat pe caractere ideografice, nu pe un alfabet. Altfel spus, fiecare cuvânt este reprezentat de caractere unice compuse din linii a căror poziție trebuie învățată. Cel mai dificil cuvânt-caracter în chineză are 172 de linii și se pronunță simplu „huang”, semnificația acestuia fiind necunoscută. Pe lângă aceasta, sunt patru tonuri în care fiecare caracter poate fi pronunțat, iar schimbarea tonului rezultă în schimbarea cuvântului. De exemplu, „ma” poate însemna mamă, cănepă, cal sau a certa, în dependență de tonul folosit.

Cunoașterea limbii este obligatorie dacă vrei să ai parte de o integrare veridică în societate aici. Fiindcă sunt doar un începător în studierea acestei limbi, compensez prin faptul că vorbesc cu colegi chinezi care știu engleză și particip la evenimente și întruniri unde engleza e folosită pentru comunicare.

– Ce diferențe ai observat între sistemele educaționale din China și cele din Marea Britanie?

– La Beijing învăț în cadrul Colegiului Schwarzman a Universității Tsinghua, iar programul este de fapt diferit față de modelul tipic chinezesc – reprezentând mai mult un experiment hibrid. Așadar, nu îndrăznesc să mă expun extensiv referitor la sistemul educațional chinezesc. Totuși, o diferență de care am aflat din discuții cu studenți locali este stilul de predare. În Marea Britanie, analiza critică este necesară, în timp ce profesorii chinezi preferă un stil mai sovietic de predare, în care studenții sunt încurajați să absoarbă informațiile și să le reproducă.

– Ai fost implicat în organizarea conferințelor TEDxED din Republica Moldova și în conferințele MUN de nivel național. Ce te-a motivat să te implici în aceste proiecte și care crezi că este impactul lor asupra tinerilor din Moldova?

– Participarea tinerilor în procesele democratice și civice din Moldova necesită o revigorare constantă, așa că, în ultimii ani, am lucrat perseverent pentru a da un suflu nou activității tinerilor din țară prin diverse proiecte. Alături de Asociația pentru Dezvoltare Creativă, am organizat trei conferințe Model ONU care au întrunit elevi din toată republica. Obiectivul principal al echipei a fost să le oferim tinerilor un cadru educativ care să le permită explorarea contextului geopolitic global, în timp ce apără poziția unui stat cu politică căruia nu sunt neapărat de acord, în calitate de reprezentanți ai aceluși stat. MUN se axează pe compromis, dialog, diplomație și adapta-

re. Am și co-fondat primele evenimente TEDxED licențiate din țară, declanșând astfel o nouă mișcare de emancipare a tinerilor prin educația nonformală. Există atât de mulți oameni care merită să fie auziți, dar n-au o platformă disponibilă care să le propulseze mesajul, așa că introducerea conceptului de a iniția conversații importante prin istorii de stil TED a părut a fi un stimul excelent pentru implicarea socială.

Conducând și participând la diverse proiecte, am intrat în contact direct cu peste o mie de adolescenți și tineri în ultimii ani, și este incredibil de satisfăcător să văd cum mulți dintre ei au devenit membri mai implicați ai societății. La ultima conferință MUN pe care am organizat-o acasă, o participantă s-a apropiat de mine și mi-a mărturisit că își urmărește activitatea de ceva timp și că am inspirat-o să înceapă să facă voluntariat în localitatea sa de baștină. A fost cea mai frumoasă recunoaștere a muncii mele pe care o puteam primi. Împuternicirea tinerilor și promovarea responsabilității civice vor rămâne o pasiune personală, indiferent de drumul profesional pe care îl voi alege în viitor. Singurul lucru mai greu de navigat decât o lume plină de provocări globale este un areal în care te confrunți cu aceste provocări de unul singur.

– Cât de des reușești să te vezi cu părinții tăi?

– Săptămânal prin video call, mult mai rar în persoană. Revin în Moldova de fiecare dată când am o vacanță mai mare, precum cea de vară sau în timpul sărbătorilor de iarnă. 2024 a fost primul an în care n-am putut veni acasă de Crăciun, având în vedere că această sărbătoare nu este celebrată în China – Universitatea nu ne-a oferit zile libere și am avut lecții pe 24 și 25 decembrie. Trăim în era digitalizării și este ușor să menținem legătura online, ceea ce ne ajută să ne simțim aproape, chiar și atunci când suntem departe.

– Vezi cumva viitorul tău profesional în Republica Moldova?

– Viitorul apropiat mi-l văd în afara Moldovei, dat fiind faptul că domeniul dezvoltării economice globale prezintă mult mai multe oportunități internaționale. Totuși, pe termen lung, nu exclud posibilitatea de a reveni în țară. Cred că experiența și cunoștințele dobândite în exterior ar putea aduce o valoare adăugată semnificativă, iar dacă contextul ar permite, mi-ar plăcea să mă implic activ în consolidarea sectorului de dezvoltare economică din Moldova, poate chiar și la distanță.

– Ce sfaturi ai pentru tinerii moldoveni care doresc să urmeze o carieră în domeniul relațiilor internaționale sau al studiilor economice și politice, dar și pentru cei care vor să studieze în străinătate?

Dragobete – sărbătoarea dragostei la români

Sărbătoarea dragostei – Dragobetele, o străveche și frumoasă tradiție a neamului românesc, a fost în trecut marcată pe larg mai ales în părțile sudice ale României. Acum, de câteva decenii, aproximativ de prin anii 1990-1995 încoace, se revine la ea, celebrându-se la sfârșitul iernii, la 24 februarie. „Dragobetele este imaginat – în provinciile sudice ale României (Oltenia, Muntenia, Dobrogea), dar și în Moldova, deși mai puțin, ca o prezentare mitică a dragostei.

Se zice că Dragobete este un voinic frumos și bun, ca Făt-Frumos din poveștile populare. El poate fi identificat cu zeii dragostei Amor (sau Cupidon) și Eros din mitologiile romanilor și, respectiv, ale grecilor”, scrie etnologul Nicolae Băeșu în lucrarea *Obiceiurile și folclorul sărbătorilor de iarnă*, editată la Chișinău. Potrivit unor legende populare, **Dragobete** (altă variantă – **Dragomir**) a fost fiul Babei / Zânei Dochia.

Datini, obiceiuri și superstiții de Dragobete

În popor se crede că spre sfârșitul lui februarie, în preajma începutului primăverii, „se logodesc păsările cerului”, cele care nu migrează. Acestea se adună în stoluri, se împerechează, încep a-și face cuiburi. Se zice că păsările care nu se împerechează în ziua de Dragobete, rămân fără pui tot anul. În această zi gospodinele, hrănind orătaniile din gospodărie, aruncă de mâncare și păsărilor „cerului”. În această zi nu se taie păsări de casă, nu se vânează cele sălbatice, ca oamenii să nu le strice împerecherile. Sărbătoarea aceasta, numită **Logodna Păsărilor**, s-a extins în mod firesc și asupra oamenilor, în primul rând asupra tineretului. Despre originea dacică a sărbătorii vorbește și o tradiție străveche – luatul fraților și surorilor de cruce (înfrățitul și însurățitul). Era și o ceremonie la înfrățit.

Zăpada zânelor

În seara spre 24 februarie, fetele mari și nevestele tinere aduceau în casă zăpadă, dacă mai era, numită în popor **zăpada zânelor**. Cu o parte din apa din zăpadă se spălau pe cap dimineața de Dragobete, ca să fie frumoase și iubite tot anul, iar restul apei era folosit pe parcursul a 12 luni pentru descântece. Fetele mari și flăcăii aveau convingerea că de Dragobete trebuie să se întâlnească, să fie în pereche, să facă legături de prietenie, să fie veseli.

Preotul Simeon Florea Marian, unul dintre discipolii lui Bogdan Petriceicu Hasdeu, întemeietorul folcloristicii pe baze științifice din România, scria în lucrarea sa *Sărbătorile*: „Băieții și fetele au, deci, credința neștrămutată că în această zi trebuie să glumească, să facă *Dragobetele*, după cum zic ei, ca să fie îndrăgostiți tot timpul anului. Iar dacă în această zi nu se va fi întâlnit fata cu nimeni, se crede că tot anul nu va fi iubită de niciun băiat și viceversa.”

Dragobetele sărută fetele

Dacă în dimineața de Dragobete timpul era frumos, fetele și flăcăii, îmbrăcați în haine de sărbătoare, se adunau în grupuri și plecau pe un deal din preajma satului. Dacă erau ghiocei, fetele îi culegeau, îi duceau acasă, punându-i la icoane, iar câteva flori le doseau sub pernă, ca să-și viseze urșiții, iar în timpul anului erau folosiți la descântece sau farmece.

Băieții adunau vreascuri și aprindeau un foc, numit „fratele Soarelui pe pământ”. Se adunau împreună în jurul rugului, glumeau, se bucurau de venirea primăverii. Pe la amiază se porneau spre sat, la fugă. Fetele înainte, băieții după ele. Fiecare flăcău își urma fata dragă. Dacă o prindea, conform datinii, avea dreptul s-o sărute în văzul tuturor. De aici, probabil, vine expresia des auzită „Dragobetele sărută fetele”.

Dacă doi băieți fugeau după o fată, mai totdeauna – chipurile întâmplător – ea era prinsă de cel pe care îl socotea mai drag. Fata prinsă și sărutată, conform datinii, se considera *logodită* pentru un an de zile. În timpul acesta, adică pe parcursul anului, părinții, ba chiar și mulți alți săteni, vegheau evoluția sentimentelor reciproce dintre cei doi tineri. Ei se bucurau de un bun prilej de a face legături de prietenie, de dragoste, care adesea duceau la formarea unei familii.

Erau și alte tradiții, care s-au uitat cu timpul, dar este bine că acum

Dragobetele – frumoasa sărbătoare românească a dragostei – revine într-un fel natural la locul meritat în traiul poporului nostru. O respectă tineretul sătesc, studenții, elevii. În școli și cămine culturale se organizează variate distracții, scrie în concluzie folcloristul Nicolae Băeșu.

Biblia sau Sfânta Scriptură despre dragoste

Un verset de aur din Biblie despre dragostea jertfelnică îl găsim în Evanghelia după Ioan, capitolul 3: „Fiindcă atât de mult a iubit Dumnezeu lumea, că a dat pe singurul Lui Fiu, pentru ca oricine crede în El să nu piară, ci să aibă viață veșnică.”

Apostolul Pavel scrie într-un mod impresionant despre dragoste în *Scrisoarea I către Corinteni*, capitolul 13, versetele 1-13:

1. „Chiar dacă aș vorbi în limbi omeneste și îngerești, și n-aș avea dragoste, sunt o aramă sunătoare sau un chimval zângănit.”
2. „Și chiar dacă aș avea darul profeției și aș cunoaște toate tainele și toată știința, chiar dacă aș avea toată credința, așa încât să mut și munții, și n-aș avea dragoste, nu sunt nimic.”
3. „Și chiar dacă mi-aș împărți toată averea pentru hrană săracilor, chiar dacă mi-aș da trupul să fie ars, și n-aș avea dragoste, nu-mi folosește la nimic.”
4. „Dragostea este îndelung răbdătoare, este plină de bunătate, dragostea nu pizmăiește, dragostea nu se laudă, nu se umflă de mândrie, nu se poartă necuviincios, nu caută folosul său, nu se mânie, nu se gândește la rău,

6. nu se bucură de nelegiuire, ci se bucură de adevăr,
7. acoperă totul, crede totul, nădăjduiește totul, suferă totul.
8. Dragostea nu va pieri niciodată. Prorociile se vor sfârși; limbile vor înceta, cunoștința va avea sfârșit...
13. Acum, dar, rămân acestea trei: credința, nădejdea și dragostea, dar cea mai mare dintre ele este dragostea.”

Despre dragoste în folclor

- A). „Cine-i om și se pricepe,/ Dragostea de unde-ncepe?/ De la ochi, de la sprâncene,/ De la buze subțirele!”
- B). „Ochii și sprâncenele/ Fac toate pricinile!” ș. a.

Mihai Eminescu în poezia *Ce e amorul* redă forța miraculoasă a dragostei, care te cucerește, te stăpânește, încât îți poți ieși din fire: „Ce e amorul? E un lung/ Prilej pentru durere./ Căci mii de lacrimi nu-i ajung/ Și tot mai multe cere./ De-un semn în treacăt de la ea/ El sufletul și-l leagă./ Încât să n-o mai poți uita/ Viața ta întreagă./ Dar încă de te-așteaptă-n prag/ În umbră de unghere./ De se-ntâlnește drag cu drag/ Cum inima ta cere./ Dispar și ceruri și pământ/ Și pieptul tău se bate./ Și totu-atâră de-un cuvânt/ Șoptit pe jumătate./ Te urmărește săptămâni/ Un pas făcut alene./ O dulce strângere de mâini./ Un tremurat de gene./ Te urmăresc luminători/ Ca soarele și luna./ Și peste zi de-atâtea ori/ Și noaptea totdeauna./ Căci scris a fost ca viața ta/ De doru-i să nu-ncapă./ Căci te-a cuprins asemenea/ Lianelor din apă.”

Sentimentul dragostei, sublim și mareț, dar plin de suferință și dure-

re, este redat în poemul *Luceafărul*, precum și în poeziile eminesciene *Sara pe deal*, *Atât de fragedă*, *Pe lângă plopii fără soț*, *Și dacă*, *Lacul*, *Floare albastră*, *Când amintirile...*, *De ce nu-mi vii ș. a.*

P. S. Cu părere de rău, la 24 februarie 2022, Rusia a invadat Ucraina. Pacea a fost întreruptă de un război sângeros, stupid și incredibil, așa ca acum 33 de ani pe malurile Nistrului, la 2 martie 1992, când Rusia a atacat tânărul stat Republica Moldova, chiar în ziua când era recunoscut la ONU. Azi războiul se localizează în Ucraina, dar este lângă noi și ne amenință iarăși. Timp de trei ani se aud bubuituri, se dărâmă clădiri din orașe și sate ucrainene, mor ostași, mor oameni pașnici. Sute, mii și milioane de oameni se refugiază. Mulți dintre ei își găsesc adăpost la românii de pe ambele maluri ale Prutului, unde sunt primiți și ajutați creștinește, omenește, cum se și cuvine la nevoi și la primejdii.

Grupuri de oameni din diferite țări, chiar și din Federația Rusă, condamnă războiul și cotoptorii. Istoria îl va judeca pe Putin, care a mințit luni de zile în fața întregii lumi că Rusia nu intenționează să atace Ucraina... Dar se dovedește că și-a mințit poporul rus și toată lumea, și mai amăgește fără rușine în continuare, șantajând cu arme nucleare omenirea. Acest război face de rușine și de ocară poporul rus, care greu va ispăși acest mare păcat. Războiul acesta mișelesc și nedrept poate fi începutul căderii regimului dictatorial și imperial, ba chiar poate fi începutul sfârșitului imperiului șovin velicorus, imperiului răului. Poporul rus trebuie să-și spună cuvântul de pace și de frățietate față de cel ucrainean, dar propaganda și frica de regim încă nu-i permite. Până când? Ura și războiulucid acum în Ucraina sute de mii de vieți și nenorocesc milioane de oameni pașnici. Să dea Dumnezeu să se oprească vărsarea de sânge, să fie pace cât mai curând. Azi sau mâine, cât nu-i târziu! Să triumfe pacea și dragostea!

Ștefan SOFRONOVICI,
scriitor, cercetător literar la
Centrul Academic Internațional
„Mihai Eminescu” din Chișinău

INTERVIUL DE JOI

Studentul anului 2024: Valentin Josan, un moldovean de succes pe arena internațională

(Continuare din pag. 3)

– Pe potențialii aplicanți la programe de științe sociale îi îndemn, în primul rând, să rămână informați despre sectorul ales și despre noutăți, evoluții, procese, fenomene, tendințe și alte dina-

mici relevante. Pentru economie și finanțe la nivel global, la început recomand platforme tradiționale precum Bloomberg, The Economist și Financial Times. Când vine vorba de relații internaționale sau politică, alegerea e de obicei mai vastă: Reuters, Politico, Associated Press, BBC, etc. Desigur, fiecare își

poate modela propriul set de surse de informare în funcție de regiunea și subiectele de interes. Sfatul meu este ca acest set să fie alcătuit din surse reputate și diverse, care prezintă o multitudine de opinii și care oferă analize cuprinzătoare și informative, nu doar titluri senzationaliste. Științele sociale

sunt axate pe comportamentul uman, care este în permanentă schimbare și adesea imprezvizibil. Doar o persoană constant informată poate naviga cu succes complexitatea acestor sectoare.

Celor ce vor să studieze în străinătate, le zic că este vital să fii gata să ieși din zona de confort, iar asta înseamnă să fii pregătit să te simți inconfortabil. Fie că e vorba de șoc cultural sau dor de casă, adaptarea la un nou mediu poate fi dificilă. Acceptați și îmbrățișați disconfortul într-un mod sănătos, nu luptați împotriva acestuia. Odată acceptat ca ceva normal și chiar util, disconfortul se va transforma treptat în curiozitate și dorință de a explora. Va deveni un catalizator pentru dezvoltarea personală. Acum, după șase ani trăiți în patru țări și nenumărate momente de adaptare,

readaptare și schimbare, o parte din mine tânjește după următoarea clipă de disconfort. Recompensa, de multe ori, e prea mare pentru a ezita să-ți asumi riscul.

A intervievat
Silvia ȚURCAN

Incluziunea socioeducațională a copilului cu CES în instituțiile de educație timpurie

Educația incluzivă este un **egen de instruire bazat pe școală ca partener al familiei și comunității. Și viceversa, comunitatea este principala susținător și partener al educației incluzive – o adevărată provocare atât pentru grădinițe, în special, cât și pentru întreaga comunitate educațională, în general.**

Suntem la începutul unui nou mileniu. Omenirea a acumulat rezerve uriașe de istorie, cultură și civilizație. Istoria lumii confluează cu istoria evoluției gândirii despre educație, despre modul cum se transmite și se formează noile generații. Pe aceeași notă, valoarea acordată omului, importanța individului pentru progresul social, relațiile dintre dezvoltarea societății, evoluția tehnicilor de educație și a *individualității* constituie teme luate în discuție și interpretate diferit de la o epocă la alta. Viitorul nostru depinde de modul în care lumea de azi va reuși în mod creativ să facă față acestor probleme. Copiii sunt speranța noastră și de modul în care creștem, educăm și sprijinim dezvoltarea lor, inclusiv de grija purtată față de copiii cu cerințe educaționale speciale (CES), va depinde configurația și dimensiunea democratică a lumii de mâine. De copii și de felul în care ei învață să descopere soluțiile necesare problemelor ce se ivesc permanent din lumea de mâine.

În cele din urmă, s-a recunoscut faptul că nu numai copiii cu nevoi speciale se confruntă cu bariere în calea accesului la educație. Piedicile cu care se confruntă diferitele grupuri nu pot fi depășite doar prin înființarea de școli speciale. Este nevoie de o abordare complet diferită, în care diferențele să fie considerate normale și în care să se depună eforturi pentru a dezvolta un sistem educațional care să poată răspunde eficient necesităților diversității. Conceptul de incluziune, astfel cum este prezentat în Indexul incluziunii, implică o schimbare de abordare, de la concentrarea asupra celor care se confruntă cu obstacole în calea învățării și participării, la axarea pe natura obstacolelor ce există în cadrul culturii, politicilor și practicilor școlare, precum și pe resursele disponibile pentru reducerea acestor obstacole.

Educația incluzivă în Republica Moldova este un capitol actual și în proces de realizare timp de câțiva ani buni. Astfel, toți copiii au nevoie de încurajare, implicare

„*La fel ca lumina soarelui, educația poate și trebuie să ajungă la toți*”
José Pedro Varela

și dezvoltare armonioasă. Este un fapt îmbucurător punerea în viață a acestui deziderat ce ne orientează pe direcția deschiderii unor Centre de Educație Incluzivă pentru toți copiii. Lumea incluzivă, care a fost fundamentată teoretic și practic de T. D. Walker, este centrată pe adaptarea societății la cerințele copilului, cu accentul pus pe finalitățile educației pentru toți, fiind o condiție actuală prezentă și în instituțiile de învățământ general.

Specialiști în incluziune, cum ar fi M. Vrânceanu și V. Pelivan, ne aduc o gamă largă de idei legate de realitatea și dinamica vieții sociale, culturale, economice, precum și de noile provocări ale lumii contemporane care au determinat ample schimbări de proiectare și implementare a unor politici și programe educaționale. Școlile/grădinițele incluzive trebuie să răspundă diferitelor nevoi ale copiilor/elevilor, ținând cont de existența unor stiluri diverse de învățare și asigurând o educație de calitate prin intermediul unor curricule adecvate, prin măsuri organizaționale, strategii de predare, moduri anumite de utilizare a resurselor și parteneriatelor cu comunitățile din care fac parte.

Succesul educației incluzive depinde de atitudinea cadrelor didactice și a copiilor, precum și de implicarea activă a familiei. Aceste provocări pot fi abordate prin formarea și dezvoltarea continuă a cadrelor didactice folosind literatura profesională, dar și prin crearea unui mediu pozitiv, sigur și prietenos în care copiii se bucură de un sprijin adecvat.

Managementul educației incluzive se bazează mai întâi pe educator, care primul contribuie la educația copilului, ca apoi părințele să continue procesul. Părinții, fiind încurajați și susținuți de cadrele didactice și alți specialiști în domeniul educației incluzive, se vor simți mai bine, vor avea succes la depășirea emoțiilor și vor crește nivelul de empatie, încredere în sine și în forțelor proprii. Pentru a

se dezvolta copilul preșcolar într-un mediu armonios, este necesară implicarea plenară a părinților, fiindcă procesul de învățare și de reușită depinde mult de nevoile sociale. Abilitățile sociale și emoționale joacă un rol important atât în viața părinților, cât și a copilului, iar familia ocupă în acest context un rol extrem de important. Dacă părinții contribuie la procesul educațional în același ritm cu specialiștii, atunci copilul va crește într-o familie sănătoasă și se va dezvolta armonios conform vârstei. De aceea, este importantă consilierea părinților și cadrelor didactice pentru a asigura dezvoltarea copilului.

Ținând cont că educatorul este în primul rând un bun observator, acesta pleacă de la premisa că fiecare copil are un potențial infinit și înțâia sa preocupare este să-l înțeleagă, să-l observe și să creeze contexte de învățare bazate pe interese. Fiind un partener de învățare și nu o autoritate supremă care îl învață pe copil adevărul absolut, educatorul însuși este într-un proces continuu de observare, învățare și reflecție.

O importanță deosebită are managementul grupului de preșcolari din perspectiva educației incluzive care se referă la sprijinirea grădinițelor în vederea depășirii obstacolelor, pentru ca acestea să poată progresa și veni în întâmpinarea nevoilor de învățare a copiilor. Iar ei învață în permanență, atât în cadrul instituției de învățământ, cât și în afara ei. Copiii cu nevoi

speciale au o altă manieră și un alt ritm de învățare, spre deosebire de ceilalți. În momentul în care un copil întâmpină probleme în timpul procesului de învățare, trebuie să vedem dacă în cadrul grădiniței există ceva ce îl împiedică pe copil să învețe. Această abordare este diferită de cea tradițională, în care

voi speciale, din atât de multe surse: ce vedem în jurul nostru, urmărind la televizor și citim în ziare. Mediul în care trăim influențează modul în care gândim și așteptările pe care le avem cu privire la anumite grupuri.

La această vârstă timpurie, copilul cu cerințe educaționale speciale trebuie considerat ca făcând parte din societate. Nu putem să-l ascundem, și el nu are nevoie de mila noastră, ci de sprijin, să i se permită să trăiască alături de ceilalți copii, ca parte integrată a comunității. În plus, integrarea în grădinița a acestor copii, sub îndrumarea atentă a educatorilor, permite perceperea și înțelegerea corectă de către copiii tipici a problematice și potențialului de relaționare și participare la viața comunitară a semenilor, care din motive independente de voința lor au nevoie de o abordare diferențiată în ceea ce privește educația din grădiniță. Iar cadrele didactice, părinții și comunitatea trebuie să ajungă la un acord pentru instituționalizarea acestor copii, ca ei să poată continua să se dezvolte în rând cu ceilalți.

Specialistul Viorelia Lungu vorbește despre integrarea în grădiniță a copiilor cu cerințe speciale, lucru esențial pentru promovarea calității vieții lor, accesul la educație asigurându-se indiferent de natura sau tipul deficienței. Este foarte importantă efectuarea integrării copiilor cu CES prin realizarea procesului de înțelegere a colegilor cu privire la deficiențele lor. Copiii pot fi foarte cruzi sau foarte draguți cu alți copii care sunt diferiți de ei. Atunci când sunt în preajma lor, îi pot imita, pot râde de ei, se pot juca lângă, fără să-i includă și pe ei, prefăcându-se că nu există. De obicei, copiii reacționează așa atunci când nu îi înțeleg pe cei cu nevoi speciale.

După cum spunea Reggio Emilia, atâta timp cât educatorul se află în preajma copilului, îl observă și în același timp îl descoperă. Toate acestea ne îndreaptă spre termenul de „învățare” pentru educator. Iar un amănunt semnificativ al incluziunii constă în faptul că fiecare copil este unic în felul său, dar în același timp toți au capacitatea și necesitatea de a învăța.

Irina COVALI,
cadru didactic de sprijin,
grad didactic II,
Creșa-grădinița „Poienița”,
Malcoți, Ialoveni

Cunoaștem cu toții că suntem înconjurați de mesaje care ne spun că anumite grupuri de persoane sunt „bune” sau „normale”, și altele nu. Pe parcursul vieții asimilăm idei stereotipe și discriminatorii, mai ales în ceea ce privește copiii cu ne-

UPSC l-a omagiat pe Grigore Vieru la 90 de ani de la naștere

Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă” din Chișinău a marcat 90 de ani de la nașterea poetului Grigore Vieru printr-o serie de evenimente academice și culturale, dedicate acestor figuri fundamentale din literatura română. Poezia sa, cu profunzimea și sensibilitatea ei, continuă să fie o sursă de inspirație pentru noile generații, iar la această aniversare, studenții și cadrele didactice ale Universității au adus un frumos omagiu operei sale.

Evocare literară la Facultatea de Filologie și Istorie

Un moment deosebit a avut loc la Facultatea de Filologie și Istorie, unde comunitatea universitară l-a celebrat pe poetul Grigore Vieru. De remarcat că Maestrul a fost absolvent al acestei facultăți. Evenimentul a fost moderat de prof. univ., dr. hab. Adrian Ghicov, șeful

Catedrei de Limba și Literatura Română, și a reunit personalități de marcă ale literaturii române, printre care scriitorii Claudia Partole și Iulian Filip, alături de Daniel Cristea-Enache, istoric și critic literar de la Universitatea din București, și Serena Diana Bunea, profesoară la Montreal, Canada. În deschiderea evenimentului, Adrian Ghicov

a invitat participanții la un moment special: un recital colectiv al unor versuri emblematice ale lui Grigore Vieru, precum „În limba ta”, „Făptura mamei”, „Tu”, „Eminescu”. Poeziile au fost recitate cu profundă emoție, creând o atmosferă unică, care a atins sufletele celor prezenți. Decanul Facultății de Filologie și Istorie, Gabriella Topor, a subliniat în discursul său că opera lui Grigore Vieru nu a fost doar o formă de expresie literară, ci și „sufletul neamului nostru”, contribuind în mod esențial la formarea identității culturale a Basarabiei.

În cadrul discuțiilor, Daniel Cristea-Enache a analizat poezia lui Vieru din perspectiva modernității sale, abordând teme fundamentale ale creației lui: mama, limba, națiunea ș.a. Claudia Partole și Iulian Filip au adus mărturie emoționantă despre întâlnirile și colaborările lor cu poetul, amintind despre celebrul său aforism „Sunt iarbă, mai simplu nu pot fi”, care reflectă umilința și profunzimea gândirii sale. Evenimentul a fost completat de un recital susținut de studenți, care au interpretat poezii dedicate dragostei materne și sentimentului național, subliniind relevanța continuă a liricii lui Grigore Vieru.

Omagiere la Facultatea de Științe ale Educației

Un alt moment semnificativ a avut loc la Facultatea de Științe ale Educației, unde studenții și profesorii au participat la un eveniment consacrat omagiatului, cu genericul „Grigore Vieru – poet al neamului”. Organizată de conf. univ., dr. Valentina Ciobanu, prodecan al facultății, și moderată de studenta Adelina Strîmbanu, activitatea a avut ca scop aprofundarea valorilor perene pe

Opera lui Grigore Vieru în mediul online

Pe lângă evenimentele desfășurate în cadrul Universității, studenții UPSC au dorit să onoreze memoria poetului și în mediul online. Susținuți fiind de Direcția Comunicare, Imagine și Marketing Instituțional, ei au realizat clipuri video în care recită versuri din creația lui Grigore Vieru, demonstrând astfel că opera sa rămâne vie și relevantă în conștiința tinerelor generații. Materialele video au fost distri-

care poetul le-a promovat în creația sa. Participanții au recitat versuri cu emoție, reflectând asupra lumii sensibile a protagonistului și asupra impactului pe care l-a avut asupra mai multor generații.

Poezia lui Grigore Vieru, cu ritmul său melancolic, dar și cu puternica sa încărcătură emoțională, rămâne o remarcabilă amprentă asupra copilăriei și tinereții multora. Recitarea versurilor de către studenți a adus un omagiu autentic unui poet care a reușit să atingă esența sentimentului național și universal.

buite pe platformele de socializare, contribuind astfel la promovarea operei sale și asigurând perpetuarea acesteia în rândul publicului larg.

Prin aceste manifestări, Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă” din Chișinău își demonstrează încă o dată angajamentul față de cultura și educația națională, păstrând în viață moștenirea literară a lui Grigore Vieru și transmitând-o cu mândrie și respect noilor generații. Evenimentele organizate reprezintă o veritabilă punte între trecut și viitor, între tradiție și modernitate, demonstrând astfel relevanța perenă a valorilor promovate de poetul basarabean.

Grigore Vieru: „Un nume curat – iată care este țărâna cea mai ușoară pe pieptul celui pogorât în pământ”

„Noros ori clar ca o amiază,
Eu sunt poetu-acestui neam -
Și-atunci când lira îmi vibrează,
Și-atunci când cântece nu am...”
(Gr. Vieru)

Indiscutabil, Grigore Vieru a fost mai mult decât un poet, a fost însuși sufletul Basarabiei. Despre el nu putem vorbi la trecut, fiindcă trăiește și astăzi prin poezia sa, prin frumosul semănat în inimile tuturor celor care l-au cunoscut și citit. Vieru este un pilon de rezistență al culturii naționale române de dincoace și dincolo de Prut, lăsând o urmă de neșter, ca lacrima de copil, în istoria literaturii române.

Trei lucruri sunt definitorii în lirica lui Vieru: Țara, Mama și Limba, legătura dintre cele trei fiind atât de profundă, încât ai impresia uneori că ele se confundă.

...Așa deci, la 14 februarie curent, cel mai mare poet contemporan al neamului românesc, Grigore Vieru, ar fi împlinit 90 de ani, prilej, cu care, la Chișinău, Iași, în alte localități de pe ambele maluri de Prut au fost organiza-

te activități de comemorare a poetului. Și pe bună dreptate: cu Grigore Vieru, poezia română se întoarce la izvorul curat al gândirii și simțirii poeticii populare care este de o izbitoare modernitate, poetul fiind, prin sincronia sa cu ceea ce scria în țară, un portdrapel pentru poezia din Basarabia. Or, aceasta este soră-geamănă cu nemuritoare opera eminesciană; la el întâlnim un sentiment al naturii asemănător cu al lui Lucian Blaga, o concentrație a limbajului deseori asemănătoare cu a lui George Bacovia și nemuritoare scrieri lingvistice care-l înrudesesc cu spiritul lui Nichita Stănescu.

La ceremonia de lansare a volumului de poezie intitulat sugestiv „Tu m-ai strigat, fiule?”, marele scriitor, prietenul poetului, Spiridon Vangheli l-a numit pe Grigore Vieru drept „dascălul acestui neam, care a construit o mănăstire intelectuală pentru acest popor... nu știu dacă există o asemenea caz în literatura universală, când un copil, crescut fără tată, trecut prin greutățile războiului și al foametei... reușește să înfeze toți copiii Basarabiei” (!).

Este extraordinar de bine că volumul de poezie „Tu m-ai strigat, fiule?” a fost distribuit în școli, biblioteci, gimnazii-internat, inclusiv în școlile de limbă română din Transnistria, pentru că Vieru, de fapt, a trăit și s-a sacrificat în numele întregirii neamului românesc. El este unul dintre fondatorii Frontului Popular și dintre organizatorii și conducătorii Marii Adunări Naționale din 27 august 1989, participă activ la dezbaterile sesiunii a XIII-a a Sovietului Suprem din RSSM, la care s-a votat româna ca limbă oficială de stat și trecerea ei la grafia latină.

...Grigore Vieru a fost mai mult decât un poet, el a fost „lacrima Basarabiei”, un stegar, care a căzut în marea bălăie pentru Adevăr și Dreptate, pentru Neam și Țară, pentru Limbă și Tricolor. El a fost respirația Basarabiei, pentru că poporul a văzut și vede în el un Simbol. Or, probabil, nu toți cunosc faptul că încă în 1978, la editura „Junimea”

din Iași, a apărut prima carte cu litere latine (!) a unui scriitor de dincoace de Prut (!). Este vorba de volumul elegant, vertical, cu discurs liric rafinat, clasic, memorabil – „Steaua de vineri” de... ați ghicit! de Grigore Vieru!

Pe parcursul vieții sale, Vieru a cutreierat Basarabia și Bucovina, apoi a trecut și Prutul, pentru a fi pretutindeni întâmpinat cu dragoste, or, el însuși emana dragoste, pace, bunăvoință. Mulți compozitori basarabeni se inspirau din poezia lui Grigore Vieru (culegeri de cântece „Poftim de intrați”, „Cine crede” ș.a.). Este el însuși autor al unor melodii de cântece dedicate celor mici (de exemplu, „Să crești mare”) și culegeri pentru copii („Soare, soare”, „Clopoteii”, „Steaua, logostea”, „Ramule-neamule”, „Cântând cu iubire” etc.). A fost oaspete des și la „Căsuța Poeziei” din satul Cociulia, Cantemir, unde a și scris celebra carte pentru preșcolari „Albinuța”, alte versuri pentru copii, care-i cunosc poeziile și le recită cu drag – la grădiniță, la școală, acasă, cu diferite ocazii.

Iar în 1988 i se acordă cea mai prestigioasă distincție internațională în domeniul literaturii pentru copii: Diploma de Onoare Andersen.

Pe data de 14 februarie curent, la Biblioteca Publică din comuna Țiganca, Cantemir, a fost organizată o festivitate de suflet, o sărbătoare de zile mari, consacrată Poetului Național, Poetului tuturor vârstelor, Poetului cu „lira-n lacrimi”. Biblioteca Eugenia Mocanu le-a vorbit celor prezenți despre viața și activitatea literară a lui Grigore Vieru, menționând că „acest om plâpând, cu

suflet de copil, a trăit și a creat în limba română, ducând pe umerii săi firavi crucea neamului nostru spre un viitor mai bun, spre visul basarabenilor de (re)unire cu Țara. Ne mândrim mult cu Grigore Vieru, suntem siguri că nestemata sa moștenire literară, pe care ne-a lăsat-o, o vor admira multe generații, mângându-și sufletul cu versurile lui. Vieru a fost poetul Dragostei de Viață, Dragostei de Țară, Dragostei de Neam, Dragostei de Adevăr. Iată de ce avem cu toții sacra datorie de a-l aduce pe Vieru copiilor și nepoților noștri ca pe un tezaur, prin care vom rămâne și noi prin timp. Or, un popor rămâne etern în istorie prin valorile pe care le creează și le păstrează cu sfințenie. Îți mulțumim, Poet al neamului nostru!” ...Serate literare consacrate poetului Grigore Vieru au avut loc și în alte instituții educaționale și culturale din localitățile raionului Cantemir: Biblioteca Publică Raională (BPR) Cantemir, Biblioteca Publică pentru copii „Grigore Vieru” din orașul Cantemir, Gimnaziul „Valeriu Hanganu” din satul Cociulia ș.a. După cum ne-a transmis bibliotecara Zinaida Surdu de la BPR Cantemir, în cadrul evenimentului elevii de la Gimnaziul „Mihai Eminescu”, ghidați de profesoara de limba și literatura română, Viorica Darii, liceelele Margareta Doina și Ecaterina Gandrabur de la LT „D. Cantemir” au prezentat un frumos recital de poezie viereană, care vine să confirme că versurile Maestrului rămân actuale, că noi și noi generații învață și trăiesc cu opera Poetului-nepereche.

Ion DOMENCO

Reflecția din privirea poeziei vierene

În vara anului 2024 am participat la Salonul de Carte și Artă din Republica Moldova în Italia, organizat pe malul lacului Como, Italia. Unde am avut prilejul să fiu interviuată de poetul jurnalist Benedetto Ghelmi, la cea rundă de întrebări și răspunsuri despre poetul Grigore Vieru a participat și Olga Irimciuc, traducătoarea versurilor poetului nostru în limba italiană. Fiecare din noi a avut câte 5 întrebări. Una care m-a mirat și m-a bucurat a fost: Ce trebuie de făcut ca poezia lui Grigore Vieru să fie cunoscută în lume? L-am întrebat pe Benedetto Ghelmi de ce consideră că poezia ar fi bine să fie cunoscută. Și atunci poetul italian mi-a spus: Pentru că este o poezie sensibilă foarte necesară timpului nostru grăbit.

Victoria FONARI,
doctor, conferențiar universitar,
Universitatea de Stat
din Moldova

În acest articol mă voi axa anume pe sensibilitatea poeziei vierene. Perspectiva ludică și dialogică a lui Grigore Vieru, inițiată din viziunea copilului, căruia îi este proprie percepția concretă, i-a permis și să audă, și să vadă. Probabil, de aceea poezia lui Grigore Vieru și rămâne una din cele mai înțelese, dar în care se pot dezvăli noi perspective ale unei cunoașteri prin intermediul emoției – dragoste de mamă, dragoste de fiu este un raport atât de vehiculat în iconografia creștină. Experiența biografică a poetului creează un raport unic între eul liric și cuvânt ca o mediere între emoție și timp, între universul intim și marile cosmos.

Una dintre cele mai evidente, în acest sens, este poezia pentru copii *Băiețașul din ochii mamei*. Faptul de a-și percepe contururile în ochii mamei este conștientizarea menirii de fiu, generate de dorința de a crește mare, de a o ajuta, de a o și pe mama alături. Este comunicarea într-un prezent concret, ce vizează importanța mamei în viața copilului, dar și importanța copilului în îndeplinirea rolului de mamă. Această poezie sigilează amprenta copilului de a se vedea prin ochii mamei: „Ai, în ochii mamei mele/ E un băiețaș pitic!/ Tare seamănă cu mine,/ Numai că e foarte mic!”. Imaginea, deși micșorată în oglinda irisului, va desemna profunzimea conturului de copil în sufletul matern. Această descoperire de imagine a coordonat o altă fațetă a oglinzirii. O reflecție a timpului care poate fi dissociat în perspectiva unității de măsură care într-o clipă include veșnicia: „Copilăria este, la Grigore Vieru, însăși copilăria universului, clădit pe maternitate, natura respiră aerul pur al genezei și e pătrunsă de irizările bliagenei lumini dintâi, ale luminii din lumină” (CIMPOI, Mihai. *Grigore Vieru, poetul arhetipurilor*. Iași: Princes Edit, 2009, p. 17).

Reflecția oculară, în lacrimă și în Prut (cum ar fi în poezia *Chipul în ape rășfrânt*), include o sensibilitate de apropiere a eului liric cu toți cu care interacționează. Privirea în sine este stoarsă de egoism, aceasta devine o cale a cunoașterii: „Că în ochii ei cei uzi/ Chipul Lui de pe icoană/ Se arată și-L auzi” (*Autobiografică*). Credința apare cu o conotație de evlavie, reflecția din ochii mamei constituie drumul parcurs pentru a recepta ceea ce formează lumea ei interioară. Axiologic, versurile empatizează cu

valențele spirituale pe care le acceptă și le trece prin sine eul liric: „Și eu țin atât la mama,/ Că nîcîcînd nu îndrăznesc/ Dumnezeu din privire/ Să mă văr să-L mîzgălesc”. Viziunea maternității iconografice este prezentă în mai multe poezii, una dintre cele mai reprezentative fiind *Făptura mamei*. În acest scenariu poetic, eul liric îmbină perspectiva contemplativă cu cea de apărare a valorilor credinței. Negația dezaproabă dogma majorității în anii '60, când se distruge clopotnița, când lăcașurile sfinte își schimbă menirea socială, devenind peste noapte cluburi, grajduri, depozite pentru păstrarea lucrurilor. Dacă în aceste poezii se întrevăde eul liric, atunci în *Ochii mamei* sunt expuse treptele de percepere a universului: „Iar ochii

mamei,/ Copil, să-i vezi oricînd/ În râu, în ram, în toate”. Enumerația denotă certitudinea unui eul liric ce vede în toate valoare, vede începutul. Mama este liantul cu lumea, ceea ce oferă certitudinea în bine, în frumos. Această optică nu este datătoare doar de comoditate, dar și de un vizionarism de a dezvăli un mister: „Ah, cine vede – albește./ Și eu ce alb mai sunt”.

Cad pe ape este o poezie a reflecției prin structuri paralele legate prin similitudini de analogie, prin cosmicitate și intimitate. Căderea semnifică o axă verticală. De data aceasta, căderea este susținută semantic de lexemele „a picat”, „luncă”, acestea relevând apropierea. Pe treptele versurilor se produce un miracol, cel de a portretiza iubita prin secvențe din natură. Toate substantivele sunt articulate. Articolul hotărât conferă nuanță de omnisciență: soarele, frunzele,

stelele, florile. În această percepție apare corespondența până la comuniune: „Cad pe ape flori de tei,/ Florile, florile,/ Ca chipul meu în ochii tăi,/ Florile, florile”. Perspectiva de reflecție ne duce cu gândul la mitul despre Narcis, dar este dezvăluită și esența bucuriei pentru această cunoaștere totală a mării taine a iubirii. Oglindirea căderii va echivala cu zborul, apa nuanțează, pe alocuri grandifică, transformă cromatic. Găsirea propriei imagini în ochii iubitei va semnifica sinceritatea, puritatea acestui sentiment și dezvăluirea propriului eu într-un alt spațiu – al sufletului.

În acest discurs poetic, reflecția poate fi inserată nu doar ca apropiere, ci și ca despărțire. Aceasta apare dintr-o dimensiune filosofică: „De ce sunt numai cuvânt/ Cu pași tipăriți/ În zăpada de sare/ Căzută pe inima noastră?”. În aceste versuri se citesc urmele pe care le lasă creația sa artistică, dorința sa de a ieși din predestinare extinde greutățile eului liric. Sarea din textul biblic valorifică aleșii. Prin această metaforă poetul se distinge din planul terestru, perseverând pe drumul trasat de spirit. Acesta nu este de fiecare dată unul al mulțumirii, dar și unul care explică dificultățile mântuirii. Inima apare simbolic propulsată prin pronumele „noastră”. Deși, inițial, eul liric se identifică prin verbul „sunt”, prin acest posesiv apare neamul ca o valoare identitară, ce anunță importanța verticalității de a ne menține în credință, neam, limbă. Or, și cuvântul din titlul poeziei *De dor* este selectat, din aceleași considerente, din percepția etnică.

În viziunea lui Grigore Vieru, reflecția de dragul reflecției este steapă, este o reflecție în nimic. Și iată că apare ironicul din *Mica baladă*: „Atâtea femei așteaptă să le vină din oglindă norocul și fericirea!”.

Noțiunea de eternitate este proiectată pe textura vitală: „Doamne, eu știu că/ Îți vine cu mult mai ușor/ Să ne iubești ca iarbă./ Murind, înmulțim iarbă/ Și-o împrăștiăm. Dragostea Ta pentru noi/ O înnoim

murind./ Ne simțim fericiți/ Și pentru atât” (*Atâtea iarbă, Doamne!*). E prezentată perspectiva mântuirii într-un circuit al existenței. Viața este o parte componentă pentru viață, moartea este un mediator care are funcția de a o menține. Cuvântul *fericire* scoate frontiera dintre viață și moarte. Devine o stare ce unește trecerea timpului cu eternitatea.

Revenind la afirmația lui Michel Foucault, menționăm că eul liric din poezia lui Grigore Vieru are capacitatea să se zidească, să monteze lucruri arhicunoscute, obiecte uzuale în constelația valorică general-umană. Pentru Grigore Vieru, viața nu este atât o încercare, cât o descoperire, iar raportul dintre sine se oglindește în cel stabilit între ochii materni și lume, respectiv, el devine un liant între arhetip și continuitate, început și viață cu toate nuanțele sale: de admirație și dezamăgire, de dragoste și luptă. Nu înseamnă că poeziile sale nu explică anumite încercări pe care le-a avut, dar accentul cade pe cuvânt, care este, mai degrabă, un instrumentar pentru a depăși încercările din „ocna cuvintelor”.

Imaginea trecerii în neființă din ciclul *Litanii pentru orgă* denotă pierderea reflexiei propriu-zise în ochii mamei. Reflexia se păstrează pe retina amintirii, a înveșnicirii, de aici și tristețea apocaliptică: „A căzut cerul din ochii tăi/ Și s-a fărâmițat./ A căzut de pe fața sa soarele/ Și-a înghețat”. Este o antiteză emotivă a versurilor „Soarele e unu,/ Mama una este”. Unicitatea nu dispăre, dar această trecere din lumea reală în lumea unei amintiri de poezii reprezintă cadre distinse

altădată cu atâtea dăruire, în care se revăd generații de copii; în versurile de mai sus el apare într-o singură-tate distrugătoare: „Doamne, atât de singur/ Atât de singur/ N-am fost niciodată!”. Eul liric înțelege hotarul de a fi în amintirile proprii copilării, cu mama vie, și al unei amintiri către reflexia ce trece în neființă. Ochii în care s-a reflectat nu mai sunt, ochii în care se reflecta o lume s-au închis. Constatarea îi oferă o altă lecție de viață – cea a morții. Dar în acest dialog cu moartea, tot viața are prerogativă. Grigore Vieru este poetul care în *Lumina de taină* valorifică viața!

Putem concluziona că imaginea lui Orfeu a fost valorificată individual. Critica literară a surprins imaginile legate de Orfeu în creația lui Grigore Vieru. Optica investigativă oferă racursuri noi pentru a percepe tragismul timpului în care a activat poetul. Cercetarea noastră dezvăluie componentele conceptului artistic vierean în substanța poeziilor analizate.

Perceperea morții este raportată la două viziuni în creația lui Grigore Vieru: la cea orfică și la cea creștină. Poetul le îmbină, elucidând importanța păstrării sacralului arhetipal și a dragostei creștine prin intermediul cuvântului. În perioada Renașterii Naționale, cuvântul devine cetatea în care neamul își revendică identitatea.

La Vieru dragostea își ia aripile din cântecul pentru femeia-mamă, femeia-iubită, sacrificiul iubirii constă în verificarea iubirii. Poetul trăiește acut sentimentul de autosacrificare în numele poeziei.

Atelier practic pentru profesorii de biologie: abordare diferențiată a predării

Școala Gimnazială nr. 14 din municipiul Bălți a găzduit, pe 5 februarie curent, un atelier practic pentru profesorii de biologie, cu tema „Predare - învățare - evaluare diferențiată la lecțiile de biologie”. În cadrul evenimentului organizat și coordonat de către profesoara de Geografie-Biologie, Olga Tcaciuc, cadre didactice din mun. Bălți ce predau biologia în școli au fost inițiate în strategii de diferențiere care ajută la luarea în considerare a caracteristicilor individuale ale elevilor.

De asemenea, s-a discutat despre metode moderne de evaluare care promovează măsurarea obiectivă și corectă a progresului fiecărui elev. O atenție aparte s-a acordat însușirii unor instrumente practice pentru organizarea eficientă a învățării diferențiate.

Atât profesorii de biologie, cât și ceilalți participanți la atelier au dat dovadă de implicare activă, responsabilitate și spirit de inițiativă în ce privește implementarea la orele de biologie a cunoștințelor acumulate la se-

minarul municipal organizat de Gimnaziul nr. 14 din Bălți.

La încheierea evenimentului, directorul instituției, Angela Gariuc, a mulțumit organizatorilor pentru buna desfășurare a atelierului de lucru, îndemnând participanții să activeze într-o asemenea manieră „ca noile cunoștințe și abordări însușite în cadrul acestor activități să facă lecțiile de biologie mai interesante și eficiente.”

Olga TCACIUC,
profesoară de Geografie/
Biologie,
Gimnaziul nr. 14, Bălți

„Eminescu: Eternul Luceafăr” – omagiu poetic la UPSC

Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă” din Chișinău a găzduit pe 13 februarie 2025 maratonul literar „Eminescu: Eternul Luceafăr”, un eveniment dedicat operei neîntrecute a poetului. La această manifestare culturală deosebită au participat atât studenți din anul I ai Facultății de Filologie și Istorie, cât și elevi ai Liceului Teoretic „Vasile Alecsandri” din Chișinău, care, prin recitarea unor versuri eminesciene, au adus un omagiu profund legendarului poet.

plan teme eminesciene fundamentale precum natura, iubirea și identitatea națională.

În finalul evenimentului, întreaga audiență a participat la un moment emoționant: interpretarea în cor a poeziei „Pe lângă plopii fără soț”, pusă pe note muzicale, un omagiu adus nu doar literaturii, ci și unui simbol al culturii românești. Recitalul poetic „Eminescu: Eternul Luceafăr” a fost astfel un succes, consolidând legătura dintre generații și promovând valorile culturale în rândul tinerelor minți, în spiritul unei colaborări fructuoase între instituțiile educaționale.

Valeria JIDRAȘ,
studenta UPSC

Evenimentul a fost organizat sub egida Bibliotecii Științifice a UPSC, cu sprijinul Ecaterinei Scherlet, directoarea instituției de cultură, și al lui Adrian Ghicov, șeful Catedrei de limba și literatura română. În deschidere, dna E.Scherlet a adresat un mesaj de bun venit, salutând atât oaspeții, cât și întreaga comunitate academică prezentă la eveniment, subliniind importanța operei eminesciene pentru formarea culturală a tinerei generații.

Maratonul literar a început cu o prezentare interactivă despre viața și activitatea poetului Mihai Eminescu, fiind urmat de un recital de poezie, în care elevii și studenții au avut ocazia să declame unele dintre cele mai reprezentative lucrări ale

poetului. Printre poeziile recitate s-au numărat „Glossă”, „De-aș avea”, „Ce-ți doresc eu ție, dulce Românie” și altele, fiecare aducând în prim-

Ziua Națională a Lecturii, marcată printr-o expoziție virtuală

Centrul de Formare Continuă și Leadership (CFCL) al Universității Pedagogice de Stat „Ion Creangă” din Chișinău a celebrat pe 14 februarie a.c. Ziua Națională a Lecturii, printr-o expoziție virtuală. Evenimentul de lansare a avut loc la Sala de Lectură CFCL a Bibliotecii Științifice UPSC, evidențiind importanța cititului ca element fundamental al educației și dezvoltării profesionale.

Expoziția, intitulată „Lecturăm cu dragoste: Invitație la o călătorie a lecturii în SL CFCL”, a fost coordonată de Elizaveta Globa, bibliotecar principal, și a reunit o colecție semnificativă de resurse educaționale destinate cadrelor didactice și cursanților programelor de formare continuă.

O incursiune în universul cunoașterii

Expoziția virtuală a fost structurată pe mai multe secțiuni tematice, fiecare reflectând domenii importante ale educației și formării didactice:

- **Cărți didactice și științifice fundamentale** – Lucrări esențiale pentru pregătirea și perfecționarea cadrelor didactice, abordând metodologii moderne, psihologia educațională și strategii didactice inovatoare;
- **Resurse pentru formarea continuă a educatorilor** – Manuale și ghiduri pentru cadrele didactice din învățământul preșcolar și primar, aliniată la cerințele actuale ale sistemului educațional;
- **Educația media și dezvoltarea gândirii critice** – Volume ce analizează rolul educației media pentru formarea unui spirit critic și combaterea dezinformării în rândul elevilor;
- **Studii și cercetări din cadrul conferințelor naționale și internaționale** – Lucrări științifice prezentate la simpozioane organizate de Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă”, reflectând direcții de actualitate în sfera cercetării pedagogice.

Lectura – un pilon al educației moderne

Prin această inițiativă, CFCL promovează lectura nu doar ca mijloc de informare, ci și ca instrument esențial pentru dezvoltarea profesională a cadrelor didactice. Într-un context educațional marcat de digitalizare, expoziția încurajează utilizarea echilibrată a lecturii tradiționale și a resurselor digitale, stimulând integrarea acestora în procesul didactic.

Expoziția virtuală rămâne accesibilă online (<https://cfcl.upsc.md/2025/02/ziua-nationala-a-lecturii-celebrata-printr-o-expozitie-virtuala-la-cfcl/>), oferind cadrelor didactice, studenților și cercetătorilor oportunitatea de a explora resurse relevante și de a aprofunda subiecte de actualitate din domeniul educației.

„În Lumea Jocurilor” – o sărbătoare a sportului și sănătății la Liceul „Orizont”

Liceul Teoretic „Orizont”, filiala Buiucani, a fost gazda unor competiții sportive cu tematica „În Lumea Jocurilor”, desfășurate pe 7 februarie a.c. La întreceri au participat elevi ai claselor a VII-a și a VIII-a de la toate filialele Liceului: Chișinău, Bălți și Ceadăr-Lunga. În cadrul concursurilor, elevii au dat dovadă de sărguință, spirit de echipă și dăruire. Ca recompensă pentru eforturile depuse și pasiunea pentru sport, pe lângă experiență și emoții pozitive, toți participanții au intrat în posesia de medalii și diplome.

Scopul acestor concursuri a fost promovarea printre tineri a dragostei pentru mișcare, sport și a modului sănătos de viață, așa cum spune și celebra expresie latină „Mens sana in corpore sano” (o minte sănătoasă într-un corp sănătos). Motivația și scopul profesorilor de Educație fizică în ceea ce ține de cultivarea unor

generații tinere în spiritul practicării corecte și constante a sportului este de a fi mai sănătoși, de a colabora în echipă, de a fi mai puternici și mai pregătiți atât fizic cât și mental pentru provocările vieții. Competițiile au fost un real succes, au consolidat legăturile dintre elevii celor trei filiale ale Liceului, stimulându-i să adopte un stil de viață activ și pregătindu-i astfel nu doar pentru obținerea unor performanțe sportive, ci și pentru o dezvoltare personală și profesională pe termen lung.

Alexandru COCETOV,
profesor, LT „Orizont”, Bălți

Campania Națională de Lectură, la ediția a III-a

A treia ediție a Campaniei Naționale de Lectură a avut loc în intervalul 10-14 februarie curent, cuprinzând expoziții și manifestări muzicale dedicate lui Grigore Vieru. Evenimentele culturale consacrate poetului, care pe 14 februarie avea să împlinescă 90 de ani de la naștere, s-au desfășurat în capitala republicii la Biblioteca Națională, Muzeul Național al Literaturii Române și Biblioteca Națională pentru Copii „Ion Creangă”.

În cadrul Campaniei de Lectură s-au derulat mai multe evenimente naționale de lansare, cum ar fi: a III-a ediție a Proiectului de promovare a lecturii „Cartea Deschisă”; Programul #LecturaCentral aflat la a VIII-a ediție; Campanie republicană de promovare a lecturii „Să citim împreună!”, ediția a XIV-a. De asemenea, în memoria lui Grigore Vieru a fost inaugurată o expoziție comemorativă și s-a organizat un colochiu, iar creației Maestrului i-a fost dedicată activitatea artistică „Poetul și Muzica”.

Ziua Națională a Lecturii a fost marcată în contextul Anului Mihai Eminescu (175 de ani de la naștere), având ca obiective stabilirea lecturii ca obicei pentru toate categoriile de vârstă și crearea de abilități pentru învățarea pe tot parcursul vieții. De remarcă că susținătorii lecturii sunt invitați să promoveze Campania pe rețelele de socializare, cu utilizarea hashtagurilor #ZiuaNationalaLecturii2025, #SăCitimÎmpreună, #LecturaCentral și #CarteaDeschisă.

ATENȚIE! CONCURS!

Direcția Învățământ General Cimișlia anunță concurs pentru ocuparea funcției de:

- Director IP Liceul Internat Sportiv, comuna Lipoveni, raionul Cimișlia (anunț repetat)
- Director IP Școala Primară „Dimitrie Cantemir”, comuna Ialpujeni, raionul Cimișlia (anunț repetat)
- Director IP Gimnaziul „Alexandru Pușkin”, orașul Cimișlia (anunț repetat)

Concursul se va desfășura în conformitate cu prevederile Ordinului Ministerului Educației al Republicii Moldova nr. 163 din 23.03.2015 privind aprobarea Regulamentului de organizare a concursului pentru ocuparea funcției de director și director adjunct în instituțiile de învățământ general.

Termenul limită de depunere a dosarelor: 30 zile calendaristice de la data publicării anunțului în ziarul „Universul Pedagogic”.

Adresa: or. Cimișlia, bulevardul Mihai Viteazul, nr. 44
Telefon: 067488734

Univers Pedagogic pro

Chișinău, MD 2059, str. Doina, nr. 104, et. 2
E-mail: universs2@mail.ru, univers.pedagogic@gmail.com
Tipar: ÎSFEP „Tipografia Centrală”. Tiraj: 469 ex. Comanda nr. 1552.

ECHIPA REDACȚIONALĂ:

RESPONSABIL DE EDIȚIE	▶ Oxana Parașciuc
REDACTOR PRINCIPAL	▶ Iulian Bogatu
REPORTER	▶ Silvia Țurcan
CORECTOR	▶ Elvira Țăganaș-Pântea
MACHETATOR	▶ Iurie Babii

Redacția nu corespundează cu autorii, nu recenzează și nu restituie materialele necomandate. Preluarea articolelor și pozelor este posibilă doar cu acordul prealabil al redacției.

INDICE DE ABONARE LA:

„Poșta Moldovei” – PM21741

„Moldpresa Grup” SRL

Abonare online: <https://services.posta.md/abonarea2022#/publication/264>